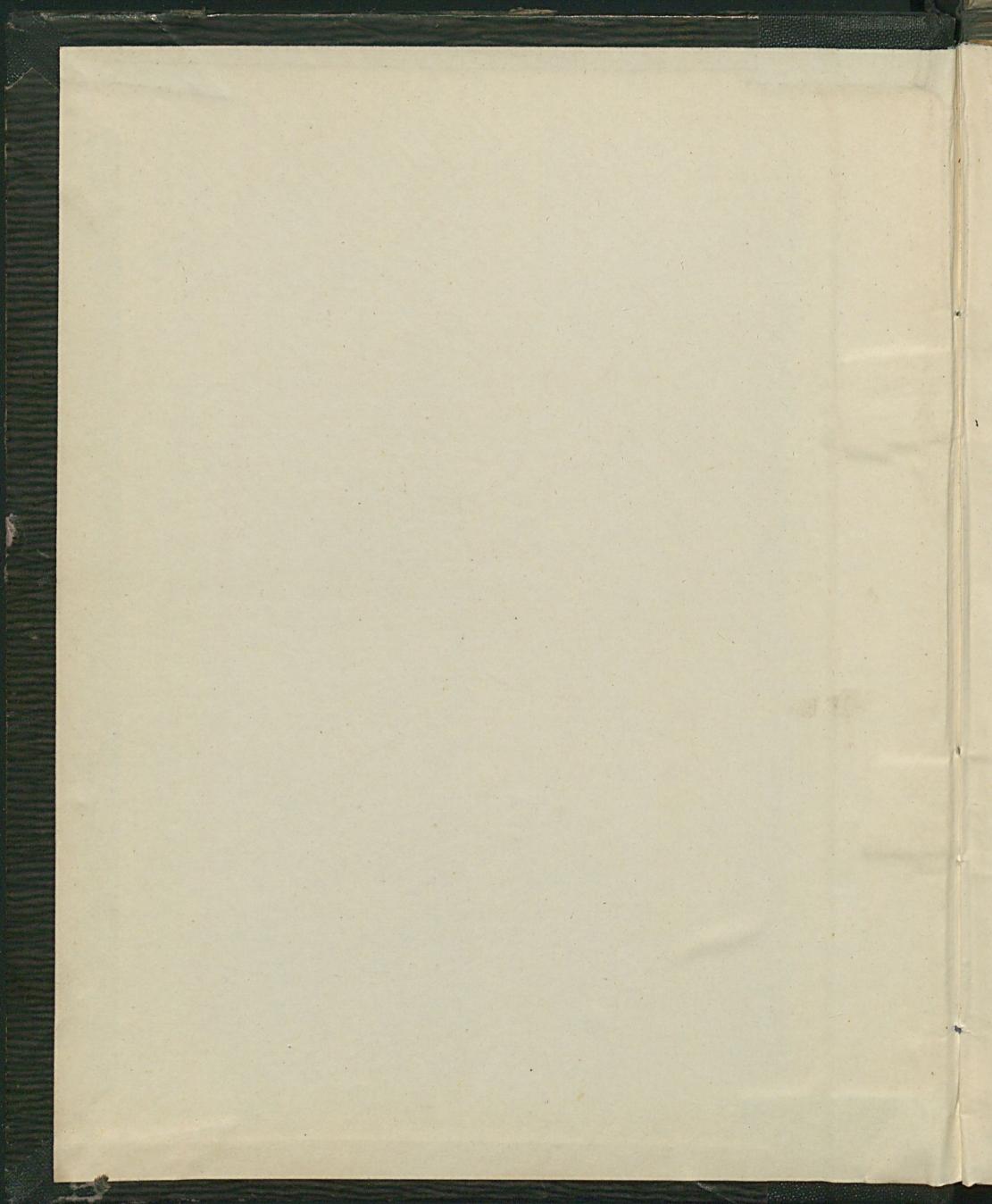
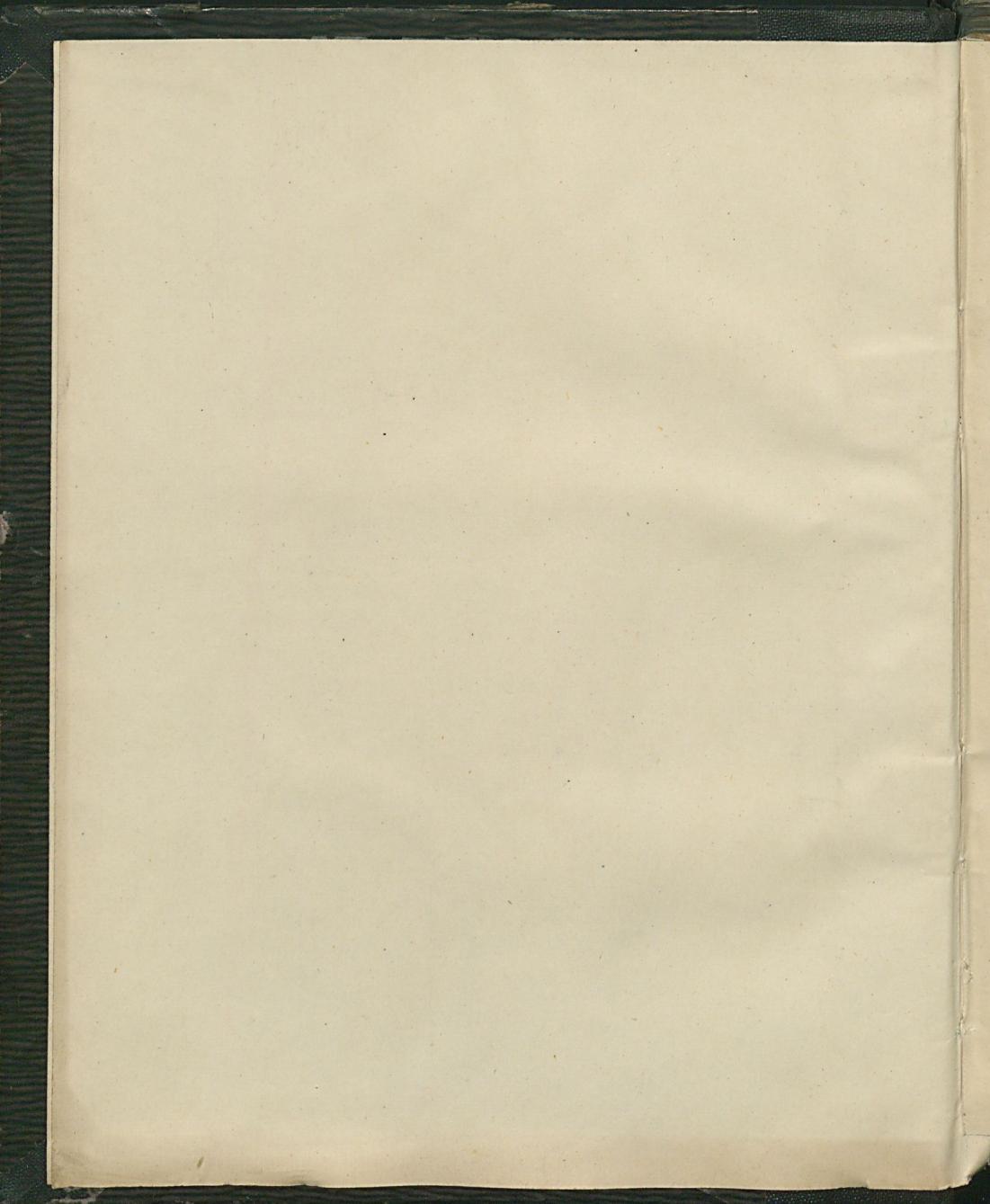

-1026

-1026-

1686.

1. Berger, Joh. Henr.: De levis notae macula.
2. Berger, Joh. Henr.: Necesitatem curatris in
actis mulierum publice ostibet. --
3. Brendel, Joh. Karp.: Usus fructum ei fugitibus
... publico ... examini ostit.
4. Brendel, Joh. Karp.: Testamento
meritorum ... publico examini sicut.
5. Brendel, Joh. Karp.: De legitimacione
per subsequens matrimoniem.
6. Falcke, Nath.: Sententiam Probabilito
imperio per coactionem conscientiarum
in negotio religiosis. -- ulteriori
dissertationi ostit.
7. Hüber, Georg Michael: De jure ignorantium.
8. Leiser, Wohl: De jure matris
gut. 6. Lysen, Wohl: In actione negotiorum
actos probare debet, an res? 2 Exempl.
10^a 6. Leiser, Wohl: De contractibus, qui in scriptis
firmit. ac l. contractus 17 p. de fide inveniuntur.

11. Ludovicus, Joh. Georg: *Dissertation academicorum genitium
subjectuum legis naturae vindicares*
12. Naevius, Joh. Paulus: *De potestate principis circu-
iuris dictacionem et discipline ecclesie protestan.*
13. Wulffius, L. Frider: *Aud. domini naturaliter
pro vita licet?*
14. Ziegler, Kasper: *De principio missum*
15. Ziegler, Kasper: *De rebus pro relictis
habitatis*
- 16^a. b^c: Ziegler, Kasper: *De iure exigentia collectar-
e et locutionem filiarum illustratio. 3dempl.*
17. Ziegler, Christian Sam: *De monasteriorum pontifi-
ciorum et monitibus tempore bellici Turcici non
perturbant exemptis*
- 1687.
1. Berger, Jo. Henricus: *Fontes adjectiarum
qualitatum.*
  2. Berger, Jo. Henricus: *Renunciationem iurium.*

- 1020
- 1687
3. Berger, Joh. Henricus : De jure rerum pertinentium.
  4. Berger, Joh. Henricus : De privilegiis agricultorum
  5. Brendel, Joh. Kaspar : Privilegium dolis in con-
currens creditorum.
  6. Brendel, Joh. Kaspar : Fura fiduciosus.
  6. Grauer
  7. Reber, Georg Michael : De jure eligendi.
  8. Krichmer, Georg Kaspar : Latinitas legalis praetextus
  8. Krichmer, Georg Kaspar : De mortuorum suspectis, ...
  9. Lüder, Michael : De proscriptione jurisdictionis
  10. Lüder, Michael : De crimine laesae maiestatis
  10. Lüder, Michael : De crimine laesae maiestatis
  10. Lüder, Michael : De reservatione pars compostatio.
  11. Rösser, Joh. Georg : Hominem ut se conservandum
obligari. ... Diversitate animalium.
  11. Schüppfer, Joh. Samuel : Propositiones historico-geo-
graphicas ... Diversitatem refendat.
  12. Thiele, Joh. : De usu et abuso potius calidi cum
herba Thee
  13. Wartschmann, Jacob : Propositiones ab Turpum causam
non esse obligatoriam ... defendat

1687

14. Wendes, Joach. Emmanuel: *Natalium apud Veteres solennitatem ... proponent.*

15^a-6 Ziegler, Kaspar: *De praedictis causiticis
zur ultus 2 exempl.*

16. Ziegler, Kaspar: *De pabertati proximus
comique iunctus.*

17. Ziegler, Kaspar: *De jure successorum et
heredum.*

13270.
1026
34
1686 4

EXERCITATIONE JURIDICA
IN OFFICIOSI
TESTAMENTI QUE-
RELAM,

AUTORITATE

Magnifici JCtorum Ordinis

Wittenbergensis,

P R A E S I D E,

Dn. JOH. CASPARO Brendel/

Philos. & J. U. D.

publico examinissit

JOHANNES KLEYN/

Bist. Transylv.

In Auditorio JCtorum

ad diem Febr.

Anno M D C L X X X V I.

WITTENBERGÆ,

Typis JOHANNIS BORCKARDI, Acad. Typ.

34.

EXERGATIONES IN LIBRIS
POLYGRAPHICIS
THEATRUM
RELIA
ANTRICIA
ACADIMIA
MUSICO-PHYSICO-MATHEMATICA
POLYGRAPHICO-ALCHEMICO
LIBRARY
JOHANNES GREGORIUS
MELLITUS
Vnde inde DEO XXXVI
Tunc JOHANNES GREGORIUS MELLITUS

I. N. J.

Icut multa Jus Naturale definitivit;
 ita non pauca indefinita reliquit,
 moribus deinceps aut Legibus ci-
 vilibus formanda. Huc referi-
 mus testandi facultatem. Sine
 peccato omitti posse testamenti scriptionem, &
 neminem, ne quidem in foro conscientie, ad-
 strictum esse ad testamentum condendum, pa-
 ret ex defectu mandati. Nullam legem, nul-
 lum mandatum habemus, necessitatem nobis
 testandi imponens. Liberum proinde dici-
 mus, & ex genere permisorum esse, testamen-
 tum scribere vel omittere. Jure olim testan-
 di libertate destituebantur Athenienses; que
 tamen ipsis à Solone, non extantibus liberis, est
 concessa, testis est Plut. in Vit. Solonis p. m. 90.
 Occasionem hæ Solonis Leges decemviris dede-
 runt, ut liberrimam ac ilimitatam curvis te-

A 2

standi

stanti præberent potestatem. Ita enim L. 12.
Tib. constitutum erat: Utique quilibet super fami-
lia sua legasset, ita ius esto. Vid. L. 120 ff. de Verb.
Sign. Istà vero licentia insigniter postmodum
abusus sunt testatores, ut omnibus Satyricis ri-
dendi materiam prebuerit. Tantum hoc etiam
Ammian. Marcell. lib. 14. cap. 19. Credi non
potest, inquit, qua obsequiorum diversitate
coluntur homines sine liberis Roma. Sed soli-
dior & curiosa Legumlatorum hic non defuit
assiduitas. Idcirco per L. Furiam, Voconiam,
Falcidiam, & postea Constitutiones Imperato-
rum limitata fuit ista testandi licentia. Compe-
tit enim Principi, vel qui ejus est loco, Imperium
eminens in bona Civium, vi cuius de illis dispo-
nere potest, in salutem Reipubl. Conf. J. C. t. us
Magnificus & Consummatissimus Dn. VVilhel-
mus Lyferus, Antecessor hujus Acad. longè cele-
berrimus in Tractatu, quem inscribit: Pro Im-
perio contra Dominium eminens. Gravissima
equidem vox est Imperatoris Constantini in l. i.
C. de SS. Eccles. Nobile esse, quod hominibus magis
debeat, quam ut supreme cuiusq; voluntatis,

post-

postquam jam aliud velle non potest, liber sit
stylus, & liberum, quod iterum non redit, arbitri-
trium. Limitamus tamē modo illa libertas vin-
cula Naturae non dissolvat, & Reipubl. noxia sit.
Nam si liber esset stylus, absq; observatione so-
lennium, tum etiam quævis formula admitten-
da fuisset. At quis nos deinde certos reddet de
ultima hujus vel illius voluntate? Si absolutè
licitum esset, quod non redit arbitrium, tunc e-
tiam permisum parentibus, liberos suos pre-
terire in testamento, quod tamen iniquum;
cūm naturalis ratio quasi lex quedam tacita
liberis parentum hereditatem addicat l. 7. ff.
de bonis damnatorum. Nec reticet hanc ini-
quitatem Justinianus in Pr. J. de Inoff. Test.
Quia plerumque parentes sine causa liberos
exheredant, vel omittunt, inductum est, ut de
inofficio testamento agere possint liberi.
Dignam earatione in presentiarum materiam
ulteriori judicavimus opera, de q; verela inof-
ficio tractantem. Sed antequam ipsi nos im-
misceamus proposito, aeternum Deum venera-
mur, velit hisce nostris meditationibus ex alto

benedicere, easq;ve in sui Nominis gloriam &
Reipubl. emolumentum clementer dirigere.

§. I.

Etymologiam terminorum in Rubr. Disputationis
occurentium, cum facilis sit, prolixè hic non morabimur.
Testamentum ex eo appellatur, quod testatio mēntis sit
Pr. f. de Testam. Viderint Grammatici num recte. Alii
forte melius testamentum à testatione derivant. Inoffi-
ciosum compositam esse vocem, vel latinæ lingvæ non
ignotum tyronibus. Derivatur enim à præpositione in &
officiosus, quod est à vocabulo officium; hoc vero dicitur
ab efficiendo vel officiendo, scilicet efficiendo id, qvod
unusquisque efficere debet, ut nulli officiat. Calvinus in
Lexico *Jurid.p.m.647.* Coeterum vocabulum officii va-
rios habet significatus. Aliquando enim significat fun-
ctionem aliquam, sive publicum munus. Nonnunquam
Virtutem, uti patet ex inscriptione Cic. in suis Officiis.
Interdum relationem personæ ad certi operis necessariam
effectionem. Qvandoque id, quod quis facit non ex de-
bito, sed ex libero studio gratificandi, & bene mereindi;
Dénique debitum, quod naturaliter cuilibet incumbit,
adeò, ut, si contra illud agat, graviter peccet. Qvæ ultima
& rariores forte invenire licet apud Lexicographos.

§. 2.

Vocabulum querelæ alias accipitur pro imploratione
Magistratus, quæ fit eo in casu, quo actio introducta non
est, uti adhibetur in l.2. ff. *De his, qui sui, vel alien. jur. sunt.*
Addatur *Calv. in Lex. Jur. fol. 783.* Sed frequentius de-
notat

1020

notat illam querelam, qua Magistratus officium imploratur, in casu, quo actio introducta est, & ita etiam dotis & donationis inofficiose causa movetur. Hic vero sumitur querela, quatenus inofficiosi testamenti causa instituitur.

§. 3.

Inofficiosum testamentum, ut ad rem proprius accedamus, non accipitur h. l. generaliter, pro eo testamento, in quo contra officium, quod prater Parentes, liberos atque fratres, coeteris cognatis aliisque de se optime merentibus debebat, illis nihil relinquento, egit testator; sed sensu speciali, quod id tantummodo testamentum inofficiosum dicitur, ubi in liberos parentes atque fratres, turpi instituto herede, neglectum est officium, vel exheredando vel prætereundo. Qui enim in talismodi personas inofficiosus est, in semetipsum quodammodo inhumanitatem & savitiam exercere videtur. Hinc est, quod tantum istis personis concessa sit facultas querelam coram Judicio centumvirorum intentandi. Proponebatur enim olim haec inofficiosi querela in Judicio centumvirali, cui præerat Prætor, & inter alia etiam de hereditatibus, quacunque ex causa peterentur, cognoscebant, ut patet ex l. 13. & 15. ff. b. t. Conf. Jacob. Rævard. in Tract. pro Tribunal. cap. 20.

§. 4.

Remotâ hactenus errorum procreatrixe homonymia, propositi jam premenda via, & ad ipsam progrediendum est definitionem, quae à variis variè proponitur. Nos describimus querelam, quod sit actio realis universalis, quia quia indigne exhereditati aut præteriti sunt, testamentum rescindi postulant, tanquam factum contra officium Pietatis, & simul

mul hereditatem sibi ab intestato debitam vindicant. Actio disertè vocatur inofficiosi querela in l. 12. §. m. & leg. 15. §. 2. ff. b. t. Qvod autem realis & universalis sit, apparet ex l. 17. ff. cod. junct. l. 1. ff. de rei vind. Accommodatur enim huic querelæ nomen rei vindicationis, qvod nota est actionis realis §. 15. f. de Act. Neque ratio deest, cum detur ex Jure in re, nempe hereditate, quam speciem esse Juris in re, hac vice, ex communiori Dd. sententia, supponimus. Actio universalis dicitur inofficiosi querela tam ratione objecti, Arg. l. 62. de Reg. Jur. quam Jure agentis l. 10. ff. de hered. pet.

TORE

§. 5.

Exheredati & præteriti conjunguntur in definitione proposita, ut & Pr. f. b. t.; Cum non solum exheredatis, sed & præteritis de inofficio agere liceat. Illud enim ad parentes omnes, & proprie ad patrem avumque paternum, hoc vero ad matrem, avumque maternum pertinet, quippe quorum præteritio vim exheredationis habet, licet non sit ipsa exhereditatio §. ult. f. de exheredat. liberorum. Verba ultima definitionis: hereditatem sibi ab intestato debitam vindicant, hoc indicare videntur, qvod querela inofficiosi non solum rescindatur testamentum, sed petatur simul hereditas. Fallunt itaque & falluntur, qui duo hic Judicia fingunt, existimantes, querelam remedium esse ab actione separatum, eamque viam preparare petitioni hereditatis; seu, ut alii loquuntur, implorationem solum esse officii Judicis, ut rescindatur testamentum, & ita demum hereditas vindicetur. Unum hic est Judicium, unus libellus, una litis contestatio, & una sententia desideratur. Nempe Querela est ipsa actio, sive petitio hereditatis,

ditatis, per quam sic impugnatur testamentum, ut simul
vindicetur hereditas, l. 8. §. 8. l. 21. §. 2. l. 27. §. 3. ff. b. t. l. 3. C. de
Petit. hered. Conf. Vinnius Selectarum quest. cap. 19. quest. 1.
Ungebauer Exercit. 9. quest. 1.

§. 6.

De origine querelæ inofficiosi, & quo Jure illa intro-
ducta sit, disputant Dd. mirum in modum. Infeliciter
autem mili progrederi videtur Cujac. lib. 2. cap. 3. & 21. Obf. 8.
qui propter inscriptionem, l. 4. ff. b. t. ex Lege Glicia que-
relam inofficiosi inductam esse statuit. Nam argumen-
ta à Rubricis desumpta fallunt: Variat quoque hæc inscri-
prio, in modo in Pand. florent. non extat. Neque subscribere
possum Bacchovio ad Treutl. Vol. 1. Disput. 13. thes. 1. lit. C.
Quia Prætor hereditatem nec dare, nec adimere potest
Pr. f. de bonorum Poss. Vf. quos autem &c. Adimiverò he-
reditatem per querelam inofficiosi, patet ex l. 31. ff. de vulg.
& pupill. substitut. Sed nec illud admiserim, ut constitu-
tionibus Principium, vel alia parte Juris Civilis stricte sic di-
cti orta sit inofficiosi querela. Cum hæc sententia nulla
lege probari possit. Erubescimus autem loqui sine lege;
Novell. 18. cap. 5. Contrarium quoque facile probatur ex l. 8.
in Pr. ff. de bonorum Poss. contra Tab.

§. 7.

Cum itaque Jure scripto inofficiosi querela introdu-
cta non sit, sua sponte sequitur, eam moribus & Jure con-
suetudinario primùm invaluisse. Siqvidem plures Juris
Romani species non rep̄periuntur l. 7. ff. de Just. & Jure.
Cœperunt etenim initio homines sine Jure certo queri de
inofficiosis testamentis cognatorum. Quia querela à Ju-
dicibus admissa, cœperunt etiam testamenta rescindi.

B

Quod.

Qvōd, cūm sāpius factum, abiit paulatim in consuetudinem, *Add. Valer. Maxim. lib. 7. cap. 7.* Sententiam nostram confirmat *l. 5. Pr. l. 24 ff. de querel. in offic.* Neque qvicquam officit quod in *pr. Inst. b. t.* dicatur: *Inductum est, ut de in officio testamento agere possint.* Non enim sequitur, querela est inducta, ergo moribüs non est adscribenda. Qvia id qvoqve inductum dicitur, qvod est ex moribus & Jure consuetudinario, *l. 32. princip. ff. de legibus.* Sed qvāquam hæc querela moribüs introducta sit, diffidendum tamē non est, eam deinceps legibus & constitutionibus confirmatam, & ad fratres qvoqve extensam esse, uti constat ex *t. t. ff. Et C. de in offic. Test. Conf. Hahn. ad Wese[n]b. eodem git. num. 2.*

§. 8.

Progradimur ad subjectum activum, sive eos, qvibus competat in officio querela. Et datur omnibus iis, qvibus contra Pietatis officium injuria, non tamē qvævis, sed gravior testamento illata videri possit. Huc pertinent, in linea recta descendente, liberi, cujuscunq; sexus inique exheredati à patre, aut præteriti à matre §. 1. *J. de in offic. Testam.* Liberi enim vivis qvoqve parentibus rerum paternarum qvoda[m]modo domini censemur §. 2. *J. de hered. qualit. Et diff.* & filius cum patre una eademq; persona existimat *l. ult. C. de Impub.* Et aliis substit. Jam qvorumcunq; liberi naturaliter sunt domini, illis sine summā injustitiā privari non possunt. Idcirco parentes illos aut futuros successores declarare, aut propter grave[m] demum causam exheredasse tenentur. Et qyoniam Jure novo magis attenditur causa naturalis, *Autb. in Success. C. de fuis Et legit. liber. nulla amplius, in hoc*

Hoc negotio, suitatis, aut emancipationis, habetur differentia; sed aqve emancipati, atqve sui heredes, inoffiosi querelam intentare possunt. Nec etiam Jura hactenus distingvunt gradus, sed sublatiis precedentibus, primum gradum subintrant ulteriores. Nomine enim liberorum generali, cuius mentio fit in *Pr. f. b. t. & l. i. ff. cod.* ulteriores descendentes venire indubium est per *l. 220. ff.*
de Verb. sign.

§. 9.

Neque porro hic interest, num ex iustis nuptiis procreati sint liberi, an verò per subsequens matrimonium legitimati. Hæc enim legitimatio facit, censere matrimonium ab initio contractum, & ita legitimati habentur pro verè legitimis *Nov. 89. cap. 8. §. 2. f. de Nupt.* Cujus ratio in favore matrimonii consistit, quod omnia vitiæ præterita tollit, *Cap. 6. X.* *Qui filii sunt legitimi;* & retrotransitur ad tempus nativitatis liberorum. *Conf. Carpzov. part. 2.* *Const. 6. def. 12.* Hactenus dicta procedunt pariter in legitimatis per rescriptum Principis, modo facta sit legitimatio ad petitionem patris, taliter enim legitimati legitime natos æquiparantur. Cum hæc legitimatio demum procedat, si pater nullos legitime natos liberos habeat: nec locum inveniat, puta ob mortem concubinæ, vel aliam causam, legitimatio per subsequens matrimonium. *Add. Nov. 74. c. 1. & 2. Nov. 89. cap. 9.* Unde si in potestate patris positum, filium naturalem per subsequens matrimonium legitimare, extraordinarium quærere remedium, aut legitimatio beneficio, fornicationis turpitudinem operire non debet, *Gail. lib. 2. Obs. 142. num. 3.* Hæc regulariter quidem procedunt, sed posse Principem hic dispensare, & extanti-

B 2. bus:

bus etiam liberis legitimis legitimacionem concedere, certo sumus persuasi; dummodo pater mentionem fecerit liberorum legitime natorum. Neque his aufert jus quasitum Princeps, sed restringit tantum; quod, quin ex plenitudine potestatis facere possit, dubitandum non est, *Gail. c. l.*
Add. Brunnemannus ad Auth. Præterea *C. de Nat. lib.*

§. 10.

Nec solum natis, sed etiam nascituris & posthumis inofficiosi querela datur. De jure veteri id dubium non est per §. 2. f. h. t. & l. 6. ff. *ed.* Sed jure novo discrepantes Dd. opiniones sunt. Alii negativam amplectuntur, ea, præ reliquis, motiratione, quod posthumū non sint subiectum habile, de quo possit ingratitudinis causa dici. Sed hoc non obstante affirmantium sententia calculum adjicimus. Ad rationem autem in contrarium oblatam respondemus: adhuc hodie perinde ut olim, exhereditationem posthumorum facere, ut subsistat testamentum; siquidem manifestum esse credimus, jure novo exhereditationem sine elogio, h. e. causa exhereditationis non inserta, fieri posse, ut tamen nihilominus subsistat testamentum. Neque officit sententia nostræ *Nov. 115.* quia non novam testandi formam introducit, sed cause allata, ut eo facilior probatio sit liberis, se injuste exheredatos.

§. II.

Competit porro inofficiosi querela liberis legitimis tantum, sive adoptivis, si videlicet à persona non extranea sint adoptati, secus est, si ab extræis facta sit adoptio. Quamvis enim ita adoptati in patris adoptantis potestate revera transeant, ex æquitate tamen singulari singulare eos in porestate patris naturalis permanuisse. Siquidem jure antiquo

1026

tiquo non raro eveniebat, ut ab extraneis adoptivi dissoluta per emancipationem adoptione, ad neutrius patris successionem vocarentur §. 14. *J. de hered. qua ab intest. def.* Ideo æquissimum visum, post mortem patris naturalis filio ab extraneo adoptato, & iterum emancipato concedere potestatem succedendi, & querela inofficii, si in testamento contra officium pietatis Iæsus, experiendi; Querierit iam possunt de inofficio testamento arrogati, quia transiunt in potestatem arrogantis, & jura naturalium liborum consequuntur, *I. penult. S. ult. C. de Adopt.* In imputribus vero speciale est, quia ex constitutione D. Pii quartam, & quidem bonorum, capere possunt, *I. 8. S. 15. ff. b. t. S. 3. J. de Adopt.*

§. 12.

Liberis incestuosis, adulterinis & aliis ex damnato coitu natis Jus agendi de inofficio testamento non competere, omni sane dubio caret, cum generaliter à successione excludantur, inquit nec liberorum naturalium nomine veniant, nec à parentibus alendi *Nor. 89. cap. 15. Autb. Ex complexu C. de incest. nupt. Add. Carpz part. 3. Conf. 14. Def. II. num. 7.* Naturalibus quoque tantum & spuriis querela inofficii contra patris testamentum denegatur. Spuriis enim patrem habere non censentur, *I. 5. ff. de in jus voc. 1. 23. ff. de statu Hom.* Naturalibus ideo non datur, quia ipsis non debetur legitima. At vero illi solum rumpere testamentum per querelam possunt, quibus legitima debetur, *I. 6. Pr. ff. & I. 6. C. de inoffic. testam.* Coeterum contra testamentum matris liberis naturalibus dari querelam inofficii, patet ex *I. 29. S. 1. ff. b. t.* quoad matrem enim & lineam maternam eadem est eorum cum naturalibus

bus & legitimis causa. Arg. §. 13. f. Ad Sctum Ofic. l. penult. C. cod.

§. 13.

Post liberos ad hanc querelam admittuntur parentes, nam si & ipsi exheredentur, testamentum liberorum querela inofficiosi evertere possunt. Et si enim voti paterni sit liberis parare, eosque locupletare l. 50. §. 2. ff. de bonis liberorum. Attamen non immo ita ordine mortallitatis turbato, parentes ratio miserationis ad liberorum bona admittit, l. 7. ff. Unde liberi l. 15. ff. b. t. etenim dubium non est, mentem filii, si ipsi mors eveniat & bona relinquat, esse, ut ad illos devolvantur, a quibus sanguinem trahit, & a quibus beneficiis maximis affectus. Appellatur haec hereditas in jure nostro luctuosa, item tristis successio l. ult. C. de Instir. & substir. §. 2. Instir. Ad Sctum Tertull. & parentes a legibus ad successionem conclamantur, ut liberorum non gratam hereditatem relictam, sed triste lucrum sibi lugeant acquisitum, l. ult. C. Commun. de success.

§. 14.

Nihil autem interesse videtur, num exhereditati, an vero præteriti sint parentes; cum utrobiique testamentum subsistat, adeoque querela inofficiosi evertendum. Siqyidem suorum duntaxat heredium præteritio testamentum ipso jure infirmat. Pr. f. de Exhered. liberorum. At vero parentes liberis suis sunt extranei heredes, jureque suitatis destituuntur, §. 3. f. de hered. qual. & diff. Ceterum si avus & nepos concurrant, nepotis conditio melior est, & ipso excluso, demum avus admittetur. Præterquam enim quod in successione liberorum causa prior sit, hoc assertum fatis probatur ex l. 14. ff. b. t. illud adhuc adjiciendum, parentum

rentum nomine hic utriusque sexus ascendentes indistincte venire, sed, ne acta agamus, quæ de liberis diximus, applicari hic possunt, propter reciprocam pietatem, quam liberi parentibus debent, cum & alias jura successionis sint reciproca. *ult. C. de legit. hered.*

§. 15.

Denique fratribus & sororibus germanis, si scripti heredes sint turpes personæ, jus agendi de inofficio*s*o testamento competit §. 1. *J. b. t. I. 27. C. eod.* quanquam enim frater fratri, vel soror sorori non tantum debeat, quantum parentes liberis, vel liberi parentibus: eo tamen ipso officium pietatis violatur, quod frater vel soror turpes personas fratribus vel sororibus, & quidem immerentibus anteponit. Imò vix sanæ mentis videtur, qui hoc admittit. Turpis autem Persona describitur in *dict. I. 27.* quæ scilicet turpitudinis vel infamia vel levis notæ macula asperla est. Huc pertinent histriones, meretrices, lenones, & alii ejusdem generis homines.

§. 16.

Sed qvaritur, num spurio herede instituto, fratribus & sororibus inofficio*s*i querela detur? quod affirmamus, et si enim juris infamia notati non sint, ab infamia tamen facti inamunes esse non censemur, quia ex vulgivaga venere & conjunctione jure improbata nati sunt. Sententiam nostram non parum juvat *I. 3. §. 2. ff. de Decur.* ubi, si in dignitate vel Magistratu adipiscendo spurii competitorem habent legitimè natum, hic illis præfertur. Dixerint forsitan dissentientes, spurios ne quidem infamia facti notari, ex eo fundamento, quod infames non admittantur ad dignitates *I. 2. C. de dignit.* à quibus tamen spurii arcentur mini-

minime l.3. §. 2. ff. de Decur. Sed falsa res est: loquitur enim allegata lex de munere decurionatus, à quo spuriis nulla conceditur immunitas; hæc enim ob privilegium datur, infamia vero nota est, nec meretur præmium l.12. C. dict. tit. scilicet Decurionatus onera non levia erant, quæ plerique refugiebant, idcirco, aliis deficientibus, ob salutem publicam, & ne decessent, qui onera ferrent curiarum, ad decurionatum spuriis admittebantur, d. l.3. §. 2. ff. de Decur. Non satis proinde firnum argumentum ducitur à mune- re Decurionatus ad alias dignitates, ob datam diversitatis rationem.

S. 17.

Neque porro nobis adversatur, quod in l.6. ff. de Decur. dicatur, spuriū nihil admississe, item quod ex fornicatione nasci, non sit ejus culpa, qui nascitur, sed illius, qui generat Can. 4. Disp. 56. Ex his enim, si quid infertur, illud sane erit, quod spuriū non sint aspersi infamia juris, quod etiam nos largimur: in hanc enim nemo, nisi facto proprio, incidit. Sed inde tamen nondum sequitur, spuriū non notari infamia facti; quia hanc illis irrogat hominum gravium opinio & judicium, non, ac si quid delinquissent, sed propter defectum natalium, vel etiam in odium coitus illegitimi. Verum itaque manet, spuriū heredem institutum locum facere querelæ inofficiosi, Conf. Carpz. p.3. Conf. 10. Def. 10. Ubi facultatis suæ responsum adferit his verbis: Hat euer Brüder einen letzten Willen aufgerichtet / und darinnen Martin Lüben zum Erben eurer Verlassenschaft eingesetzt / euch aber nichts vermachet/ sondern ganz præteriret: Da nun eurem Fürgeben nach/ gedachter Martin Lüben außer der Ehe/ und al- so aus

so aus verbotener fleischlicher Unzucht erzeiget wäre ic.
so möchte berichtetes eures Bruders Testament zu Recht
nicht erhalten werden / sondern ihr wäret das selbe per
querelam inofficiorum testamenti zu fechten wol besugt/
D. R. W. Consentit facultas Juridica Helmstad. atte-
stante Hahn. ad Wesenb. n.6.

§. 18.

Hactenus dicta procedunt quando non simili turpi-
tudine cum herede instituto fratres laborant. Nam si u-
trique eadem turpitudinis macula adspergantur, non ha-
bent fratres vel sorores, quod heredi scripto objiciant, sed
tunc potior merito censetur causa possidentis. Confirmatur
hoc assertum argum. l.3. & 8. ff. de condit. ob turp.
caus. Eratribus deinde & sororibus denegatur querela, si
ipsis ingratitudo ex tribus causis Nov. 22. cap. 47. expressis, ab
instituto herede opponi, probarique possit. Coeterum ad
hanc querelam non solum germani, sed etiam consanguini-
nei, non autem uterini admittuntur, quod disertis verbis
continetur in l.27. C. b. t. Diversitatis rationem assignat
Hahn. cit. loc. scilicet quia consangvineis, & ex eodem pa-
tre natis, jura sunt communia nominis & familiae. Uteri-
nis autem & ex una matre natis non item. De ulteriori-
bus si queratur, illis querela non conceditur. Melius ita-
que facerent cognati, qui sunt ultra fratrem, si se sumptibus
inanibus non vexarent, cum obtinere spem non habeant,
l.1. ff. b. t. Et meritò quidem ad coeteros cognatos non
porrigitur querela, cum sit quodammodo odiosa, adeoque
magis restringenda, cap. 15. de Reg. J. in 6. Accusat enim
testatorem, tanquam furiosum & pietatis officium obli-
tum, ac proinde non quibusvis concedenda.

C

§.19.Ex

S. 19.

Ex dictis colligi de facilis poterit, quibus inofficiosi querela competit, sed quoniam non raro contingit, ut propter mortem obvenientem actionem de inofficio testamento institutam proseguiri non valeat actor, ideo disquirendum, num ad successores transmitti possit? & probè hic jus novum à jure antiquo distingvendum. Nam jure veteri indistincte querela, non nisi præparata ad heredes transmititur. *l. 6. & 7. ff. b. t. l. 5. C. eod.* Jure novo interesse videtur num præteritus vel exheredatus sit suus, an vero extraneus heres. *ib.* Qvoad posteriorem jus antiquum in viridi est observantia, idem obtinet qvoad priorem, nisi uno casu, quo etiam non præparata ad successorem transit. *l. 34. C. b. t.* nimurum, si herede scripto deliberante de adeunda hereditate deceperit filius exheredatus, relicto nepote: hic enim transit ad nepotem querela, licet à defuncto intentata non sit, cum nihil imputari filio exheredato possit, qvod non præparaverit, qvia ante aditam hereditatem non erat, adversus quem potuisse experiri. Secus est, si post traditionem hereditatis deceperisset, tunc enim cessaret ratio, & consequenter juris dispositio. Unde in hoc unicoco casu solùm recessum est à jure veteri *leg. penult. C. eadem.*

S. 20.

Hic usque de subjecto agente, sequitur nunc patiens, sive contra quos detur inofficiosi querela. Potest autem contra quemlibet heredem institutum intentari. Nec refert qualis heres sit, & cuius dignitatis, etiamsi Imperator heres institutus, *l. 31. §. 1. l. 8. §. 2. ff. b. t. l. 10. C. eod.* Cum enim heredes instituiuntur, Imperator ius commune cum coeteris ha-

1026

ris habet, ut laudabiliter rescribunt Imperatores in l. 7. C.
qui test. fac. poss. Convenit quoque, eum, qui Leges facit,
pari maiestate Legibus obtemperare §. ult. f. Quib. mod.
test. insir. Sed quid si Ecclesiam heredem instituerit te-
stator? & idem dicendum videtur ob generalitatem tex-
tus in dict. l. 31. §. 1. ff. b. t. Neque enim ita favendum Ec-
clesiae ut obliviscamur necessariorum, huc pertinet Canon
quicunque vult, exhereditatio filio,
heredem facere Ecclesiam, querat alterum, qui suscipiat,
non Augustinum: Imo D E O propitio neminem inveniet.
Neque porro interest an scriptus sit heres, an vero nuncu-
patus, num directus an fideicommissarius l. 31. C. b. t. L
icet enim fideicommissarius subtili Jure heres non sit, effe-
ctu tamen heredis loco habetur. Sed dices: Hereditatis
petitio non datur contra titulo possidentem l. 9. ff. de hered.
pet. At vero fideicommissarius cum titulo possideret. Ergo
Resp. Brünemannus ad l. 1. C. cod. Per querelam enervati
titulum adeoque adhuc recte intentari.

S. 21.

Materia sive objectum querelæ in officiis est heredi-
tas defuncti, quæ per illam intenditur, ut rescisso testamen-
to actori adjudicetur. Forma, quæ proponitur in eo prin-
cipaliter consistit, ut dicat is, qui testamentum in officio
sum arguit, testatorem quasi non sane mentis fuisse, cum
testamentum ordinaret, Pr. l. b. t. oportet autem ipsum sa-
næ mentis fuisse, alias dispositio ipso jure non subsisteret l. 9.
C. qui test. fac. poss. Sub colore autem furoris, quin adhuc
hodie proponi debeat querela, nullus dubito. Tum, quod
illam dementiæ fictionem à Justiniano sublatam esse nu-
quam legatur: tum quod causa exhereditationis, licet ad-

scripta sit, falsa tamen præsumatur, nisi heres contrarium ostendat. Conf. Bacchov. ad Treutl. vol. I. Disp. 13. thes. 6. lit. E.

Nov. 22.

Fine in querela constituimus duplicitem, proximum & remotum. Ille est testamenti rescissio, & ut res ad causam intestati redigatur l. 6. §. 1. ff. b. t. Hic vero est, ut ex heredato vel præterito hereditas tanquam ab intestato debita adjudicetur, d. l. 6. & 21. §. 2. ff. eod. Olim quidem querela in officiis in tantum infirmabatur testamentum, ut plane nihil ex eo deberetur l. 8. ff. d. t. immo legata et si soluta poterant repeti l. 8. §. penult. l. 21. §. 1. ff. eod. Secus est jure novo quo testamentum tantum subvertitur, quoad heredis substitutionem. Coetera vero capita puta legata, fideicomissa, tutelae & libertatis dationes subsistunt Nov. 15. cap. 3. & 4. Auth. ex causa C. de liberis præter. Conf. Schnobel. Disp. ad ff. 5. thes. 16. & hoc ipso confirmantur, quæ supra diximus, scil. querelam in officiis non nudam esse implorationem officii judicis, sed illa simul vindicari hereditatem. Add. Frantzkius ad ff. b. t. n. 4. Dissidentes urgent: si querela est petitio hereditatis aut ea competit ex testamento, aut ab intestato, sed neutrum hic locum habere videtur. Ergo Resp. peti omnino hereditatem ab intestato, nec officit testamentum: si enim hoc in officiis judicatur, morta querela tunc retro nullum, neque heres, qui eo scriptus talis fuisse censemur, & ita res redit ad causam intestati, atque omnia perinde habentur, ac si hereditas adira non fuisset l. 21. §. 2. ff. b. t. l. 6. §. 1. ff. eod.

et 23.

Restat ut de contrariis sive quibus in cassibus cesseret in officiis querela, agamus: variis autem modis id accidit, potiores

1926

tiores tantummodo adducemus. Et nullum quidem dubium est, quin ad submovendam querelam, tanquam remedium extraordiarium sufficiat remedium ordinarium §. 2. I. b. t. ordinariis enim quamdiu superest, extraordinarii & subsidiarii quale est querela arg. l. ult. C. d. tit. regulariter cessat Arg. l. 6. ff. de minor. l. 8. §. 15. ff. b. t. Est insuper querela quodammodo odioso, quia per eam testamentum evertitur, adeoq; quantum fieri potest restringenda. Sed haec tenus dicta limitationem recipiunt, scil. tum demum cessat querela remedio superstite alio, si hoc sit ejusdem testatoris & aequo plenum. Unde nobis non adversatur, quod patri deretur bonorum possessio contra tab. l. 16. §. 1. ff. b. t. & tamen querela inofficii eidem competit. Hac enim pingvior est, quia facit rescindi testamentum, l. 15. §. ult. ff. in. Si quis à Par. manuiff. cùm per bonorum possessionem tantum partem consequatur, d. t. si quis à par. man. nostogis

§. 24.

Debet porro à filio emancipato agnosci bonorum possessio l. 6. §. ult. & l. 8. ff. b. t. Sed illius tamen finis proximus & immediatus non est acquisitio hereditatis, cùm ad hoc potius agnoscatur, ut agi possit inofficii, adeoq; ve à querela se non habet, ut distinctum remedium. Ceterum ista bonorum possessio in suis heredibus necessaria non est: remainet enim in his licet exheredatis signum aliquod suitatis indeleibile, & ut alii loquuntur, sui heredes in actu priusto non actu secundo. Hic enim exhereditatio ne impeditur, sed se iterum exerit, idem in mota querela testamentum tanquam inofficiosam rescinditur. Sicutatem prouinde non tollit exhereditatio: non enim facit ut quis desipiat esse in potestate & proximi gradu,

quæ duo suitatem constituunt §. 2. I. de heredit. quæ
diff. supradictum est utrum in hereditate in ipso factum
et in arbitrio omnibus §. 1. 25. et cuiuslibet resuere omnib
ut in Cessat quoque querela, si exheredatio facta sit ex justa
causa, quia tum cessat introductæ querelæ ratio. Et olim
certæ legationis causæ determinatae non erant, sed ab ar-
bitrio pendebat centum virorum, merita exhereditati ex-
pendentium, Arg. l. 7. ff. de bon. dann. verbis: meritis de
causis. Imò nec opus habebat jure veteri testator causam
ut exprimeret suæ exheredationis, sed illam instituto he-
rediti licebat allegare. Jure Novellarum certæ à Justinia-
no definitæ sunt causæ, ob quæ exheredatio Jure fieri po-
test; & in liberis admisit Imperator quatuordecim, in pa-
rentibus septem, Nov. 118. cap. 3. & 4. fratribus verò tres
Nov. 22. cap. 14. sed illas sigillatim hic recensere brevitatis
ergo non licet.

§. 26.

De eo hic acerrime inter Dd. agitur num secundum
Jus Novellarum ipso jure nullum sit testamentum, in quo
quis exheredatus quidem, sed nulla tamen causa jure no-
vo expressa & adjecta. Ita quidem videtur Bacchov. ad
Treutl. vol. 1. disp. 13. thes. 1. lit. F. aliisqve; sed placet exercitii
gratia contrarium defendere, illud enim verissimum exi-
stimo in Nov. 115. non agi de iis, quæ ad internam testamen-
ti solennitatem spectant; sed de causis, ob quæ facta exhe-
redatio juste vel injuste facta existimetur. At injustitia
exheredationis, ut supramonui, non vitiat testamentum
ipso jure. Deinde constituit Imperator in dict. Nov. ut
exheredatio fiat cum elogio, id est, nominatione causæ,
cujus elogii probationem heredi scripto injungit, secus ac
jure

102v

jure veteri, uti dictum ad §. *præced.* Jure antiquo etiam nihil intererat, quo titulo quartam exheredato reliqvisset testator. Sed juxta dict. *Nov.* præcisè institutionis titulo est relinqvenda.

S. 27.

Jure itaque novo si testator nullam ex causis in sèpius allegata *Nov.* expressis exheredationi adjiciat, vel, si insertam heres scriptus veram esse demonstrare non valeat, vel etiam titulo institutionis legitimam non relinqvat, tunc exheredatio cum effectu non procedit, sed possunt heredes exclusi querela experiri ad rescindendum testamentum. Vult enim hoc in casu Justinianus rescindi quidem testamentum quod institutionem, cœtera vero capitula sustineri. Hanc rescissionem privationem esse, hanc verò habitum & actus firmitatem presupponere, quivis facile concedit. Quod enim in se nullum est, nulla indiget rescissione. Adhac male diceretur cœtera capitula sustineri, cum ex nullo testamento nihil debeatur.

S. 28.

Neque nobis adversatur, quod Justinianus causam in gratitudinis testamento inseri jubeat. Non enim sequitur, causa exheredationis testamento est inserenda, E. illa non inserta, testamentum est ipso jure nullum. Hanc illationem menti Imperatoris directo contrariari, vel ex hoc clarescit, quod velit hoc in casu testamentum rescindi. Jam verò ordinare, ut testamentum sit ipso Jure nullum, & constituere ut rescindatur, est idem simul velle & non velle, quod inconveniens. Dissidentes instant: Quod contra legem sit, id ipso jure nullum est: At vero testamentum in quo sine elogio seu nominatione cause facta est:

est exheredatio, est contra legem. E. Major prob. ex l. 5.
C. de Legib. Minor ex ipsa Nov. constat, ubi disertè jubet Imperator, ut cum elogio fiat exheredatio. Resp. Ad Maj. & legem allegatam non procedere in casu quo lex actum, quem fieri prohibet, quodammodo validum esse permitit, suppeditato remedio quo rescindatur.

Sed redeundum ad contraria, unde digressi sumus, querelæ inofficiosi. Cessat autem illa porro in casu, quo à hereditate exclusus defuncti voluntatem approbaverit, puta si mortuo testatore renunciaverit hereditati. Aliter se res habet, si quis vivente testatore de non movendo querelam pactus sit, tunc enim nihil sibi præjudicat, l. 35. *C. de inoff. test.* Cum pacta privatorum juri communi derogare non valeant, l. 7. §. 16. ff. de pactis. Huc pertinet, si exheredatus legatum acceptando ultimam voluntatem agnoverit, nisi forte hoc factum sit ex officio & nomine alieno, tunc enim nomine proprio querelam intentare non prohibetur §. 4. I. b. t. Cessat deinde querela in casu speciali l. 3. *C. de inoff. test.* item si heres institutus fuerit exhereditati vel præteritus erit §. 3. I. Per quas pers. cuiq; acq, l. 12. Pr. ff. b. t.

§. 30.

Extinguitur quoque querela morte illius, qui per testamentum est laesus. Ad heredem enim non transit, nisi preparata fuerit à defuncto, quo de supra. Deinde si quis querelam semel institutam iterum deseruerit, nisi ad illam relinquentiam fraudem & dolo heredis fuerit inductus. Nam fraude comperta de novo querelam instituere non impeditur, l. 21. ff. b. t. Facultatem agendi etiam in testamento.

mento l*æ*sus amittit, tempore quinquenniali elaps*o*, nisi magna & iusta ex causa actor excusat, l. 8. §. ult. ff. & l. 34. 36. §.
2. C. b. t. Istud autem tempus computatur ab adita hereditate, quia nondum facta hereditatis aditione querela non datur, cum non censeatur consummata iur*ia* per exheredationem, quæ ante aditionem hereditatis non nocet, l. 12. §. 5. ff. de bon. libertorum. Posset enim evenire, ut scripto herede moriente vel etiam repudiante hereditatem exheredatus vel prateritus sine querela hereditatem relictam consequatur, l. 50. Pr. v*is*. sed cum ff. de bon. poss. cont. tab. Ne tamen heredes scripti aditionem dolosè protrahant, ideo constituit Imperator in l. 36. §. ult. C. b. t. ut, si in eadem provincia degant, ultra sex menses, sive rò in alia provincia, intra annale spatium, vel aderant hereditatem, vel eandem repudient, quod si non faciant, à judice compellantur ex officio.

S. 31.

Excluditur denique præteritus in testamento à querela, si ipsi legitima, sive tota, sive ejus pars relict*a* sit. Legitimæ verò nomine jure antiquo veniebat quarta pars hereditatis sive quadrans bonorum §. 3. In p*ro*b. b. t. l. 8. §. 8. ff. eod. Quod tamen à Justiniano in Nov. 18. c. 1. immutatum, & constitutum, ut si quatuor, aut pauciores sint liberi, habeant tertiam, sin autem plures, dimidiam pro virilibus deinceps portionibus inter se dividendam. Nihil autem interest, num integrum legitimam, an vero ejus partem judicio testatoris consecutus sit præteritus, utrinque à querela excluditur, l. 36. C. b. t. & posteriori casu datur actio ad supplementum, quæ à querela in eo potissimum distinguitur, quod eidem agnitione testamenti, non, sicut querela renun-

renuncietur l.35 §.2. C. eod. Deinde quod spatio quinquennii elapsi non extinguitur, sed sit perpetua, est enim favorabilior querela in officiosa actio ad supplementum.

Præterea relinquenda est legitima titulo institutionis, & quidem absque ullo onere sive gravamine. Ratio prioris est, quod debeatur jure hereditario, posterioris vero, quod favorabilior sit legitima. Sed probe tamen distinguendum inter onera hereditatis, quæ intrinsecus hereditati adhærent, & inter ea, quæ à testatore extrinsecus adjiciuntur. Non priora, sed posteriora, hoc loco intelliguntur, & à legitimâ arcentur, l.8. §.9. de inoff. test. Unde testator absque onere fideicomissi, legati aut conditionis legitimam relinquere tenetur. Nam, si quod horum depositum fuerit, pro non adjecto habetur, l.32. C. eod. Ceterum legitima non debetur, nisi deducto ære alieno. Ita Dicasterium Jenense Mens Mart. Anno 1638 respondisse refert B. Richter Decis. 4. num. 67. Verba responsi ita habent: Das zwar die Kinder von andern Creditoren ihrer Mutter sel. Einbringen/wofern sie in die Schulden beständig nicht gewilliget/zu sodern berechtiget/sie s. d. aber den Gläubigern zum Nachtheil von väterlicher Verlassenschaft ihre Legitimam zu sodern nicht befugt. Plura equidem de legitima adhuc proponi possent; sed cum hæc materia peculiarem tractationem exposcat, hæc exercitii causa pertractasse sufficiat. Te interim, benigne Lector, rogo, ut quæ meditatus sum in præsens, boni consulas, atque erranti comiter viam monstres.

Nota ad B. L. da §. 22. lin. 8. omissum incuria typographi verbum magnent, & in §. 25. loco legationis legendum exhereditationis.

QVid pietas jubeat pariter natumque patremque,
Et fratres hoc jam, Fautor amande, doces.
Agnoscit meritum Patria, & Tibi præmia spondet:
Grator ego, & felix ut capias, voveo.

*Ita Politiss. arque Clariss. Dn. Klein/ presentis
dissertationis Autori doctiss. Fautor &
commensali suo dilectiss de egregiis studiis
Juridici profectibus gratulari voluit*

P R A E S E S.

Pullverulenta sequi quatientis mœnia Martis
Signa, nec in hostem brachia ferre suum,
Lotrices etiam possunt. Tu castra subintras,
Atque manum confers. Plaudite. Plaudo. Vale.

Patriæ, Tibi, suoqve

M. F.

Lætitia mundi variis pertundere pectus
Eligere & tutò gaudia blanda sibi,
Est aliquid: tamen hæc sequitur mox magna querela,
Insuper haut durant; omnia vana manent.
Tu melius sentis KLEINI dum rite querelæ
Themata proponis: sedulus iste labor.
Pergito mi KLEINI sic indulgere labori
Fiet ut hinc de Te nulla querela siet.
Præmia sed Themidos larga & præclaræ videbis.
Tunc eris & patriæ, gloria magna tua.

*a. d.
JOH. CHR. Ellingshausen/
Wittebergenfis.*

Ergone Beoticum tandem pertusa Cephisum
Transylvana parat tecta subire Themis,

Dum.

Dum Heroa suum Te Klein ad pulpita poscit,
Qui consulta boni Justitiae, ferat?
Fallor an adventu Patriam gestire sororis
Intueor, reduci que sociata preit?
Scilicet ad prescripta cupit componier equi,
Finis honestatis quam-sua- cunque trahit.
Et ratio donata homini est, cum robora brutis,
Æquo libraret pondere cuiq; suum.
Sed caput est causa, quoniam inclinata ruine
Res-Patriæ celerem-publica anhelat opem
T expectant hac vota, ac per Te Curia sperat,
Fato contingat candidiore frui.
Ergo age fulta tuis vigeat Respublica curis,
Non poteris Patriæ consuluissè magis.
Vimq; jube virtute premi, legumq; potestas
Quid valeat doct'ajus ratione proba
Æmula plagorum sperare in nomina pulchrum est.
Hoc age. Posteritas Te memorabit avum.
Sic Superi jubeant, ausus mereantur alacres,
Applaudant fatis nostrag; vota tuis.

Honoris & affectus ergo scribebat
LUCAS Seuler.

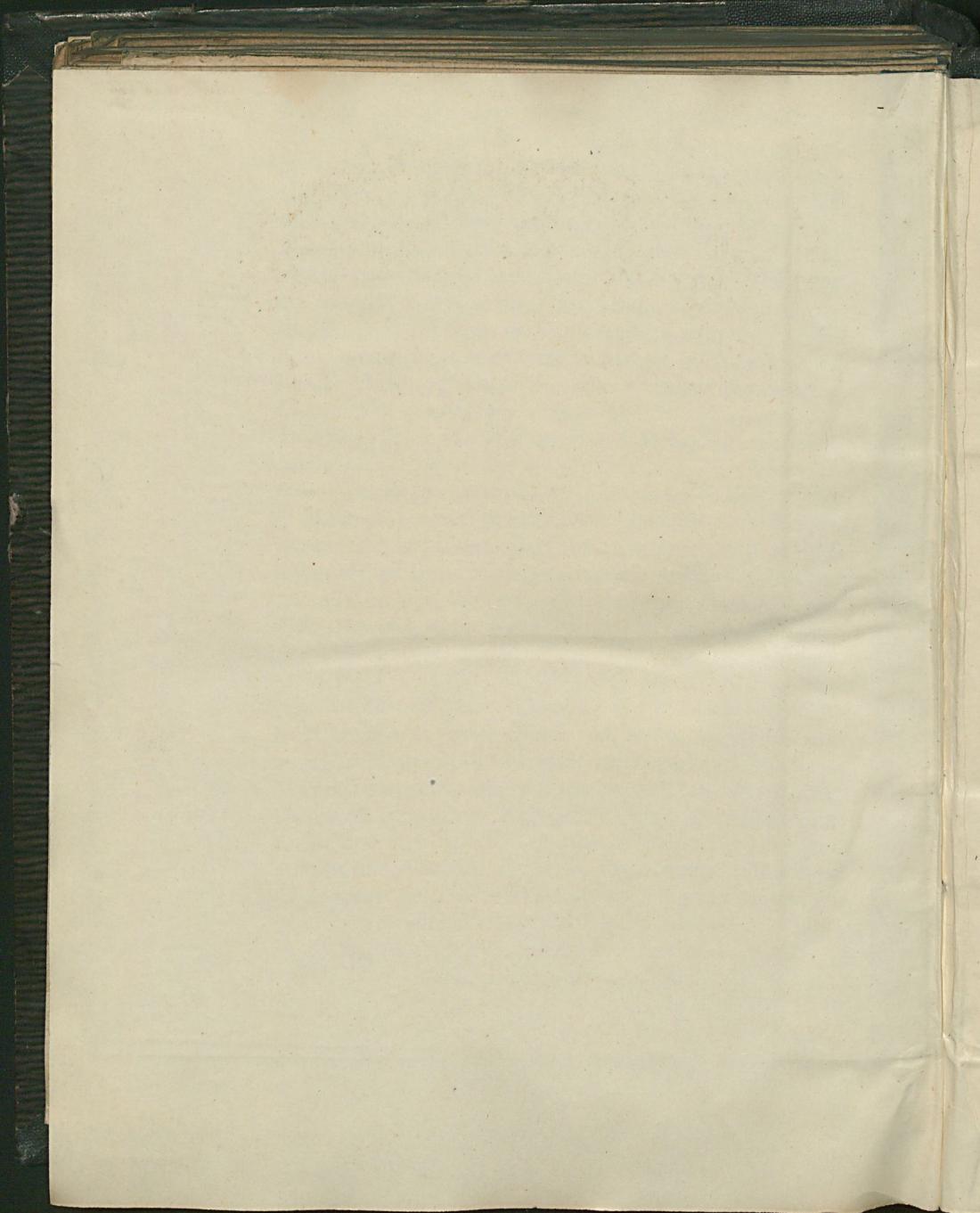

Quartarenti doct'â Patrie servire Querela
Tendis, spemque ponis, solatumque refers.
Fac modo, quodque tibi nunc visa querela, medela
Digna foret Patrie, ut digna foretque Tuis
In Tua pro tantâ, descendo vota, Querela
Et voyeo servet humen honore nomen.

J.O.H. Mandesch
Corona Transslv.

F I N I S.

X 2615914

VD 07

168

J.
IONE JURIDICA
FICIOSI
ENTI QUE-
LAM,
RITATE
torum Ordinis
bergensis,
S I D E,
SPARO Brendel/
& J. U. D.
xaminiſſit
E S R E T N /
ransylv.
rio fCtorum
m Febr.
C L X X X V I .

NBERGÆ,
BORCKARDI, Acad. Typ.